

REDACTOR

DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA DE JOSMANUSCRISELE NU SE
— INAPOIAZĂ. —

Unirea

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 90 Lei

Pe 6 luni . . . 45 Lei

Pe 3 luni . . . 24 Lei

Numărul 2 Lei

—
Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Pentru restanțieri.

Intrând în ultimul cvartal al anului, rugăm cu toată insistența pe abonenții ziarului nostru, cari încă nu ne-au plătit abonamentul întreg pe 1923, să ne trimită cât mai curând suma restantă, pentruca și noi să putem face față creditorilor, cari nu mai pot să aștepte.

Red. și Adm. „UNIRII“.

Alte cifre.

— Răspuns unor cifre din „Legea Românească“ —

(=) Mai având abia două luni până la sfârșitul anului bugetar 1923, e sigur că în ministerul cultelor se lucrează de pe acuma din greu la întocmirea noului buget pentru anul ce vine. Am socotit deci că nu va fi fără folos, să deschidem puțin din acest prilej și noi „cea mai instructivă broșură“ cum a numit-o mai dăunăzi „Legea Românească“ de la Oradea-mare, pentru a vedea cum stăm cu constatarea atât de apodictică a acestui organ, că biserica noastră unită ar fi fost „privilegiată“ în exercițiul anului trecut, fiind ajutată cu mână mult mai largă decât biserica „dominantă“ a țării.

Afirmarea este absolut riscată și fiindcă cititorii nostri nu-și vor fi uitat încă povestea „lupului cu mielul“, oricine ar putea să spună, fără a cunoaște o singură poziție din „Bugetul cheltuelilor ministerului cultelor și artelor pe anul 1923“, că așa ceva este o imposibilitate și că cine afirmă contrarul, vorbește... meridiene.

S'a găsit totuși un asesor consistorial de la Oradea-mare, un anumit Dr. St. Munteanu, care ocupându-se în doi numeri (33 și 37) ai organului oficial de acolo („Legea Românească“) de această chestiune, a îndrăznit să susțină și încă pe temeiul de cifre, contrarul. I-am promis atunci într'un „Telefon“, că îndatăce vom avea răgazul cuvenit, vom căuta să-i răspundem și noi cu cifre luate din același buget, și iată că ne ținem de cuvânt.

*

Pentru a răspunde cu temeiul, trebuie să vedem mai întâiu cifrele dlui asesor Munteanu, cari sunt următoarele:

1. Pentru cheltuelile personale ale celor două academii teologice unite (Blaj și Gherla) s'au preliminat 612,960 Lei, iar pentru cele 4 seminarii ortodoxe numai 861,750 Lei, deci nu cât s'ar fi convenit: dublul sumei acordate uniților.

2. Cheltuelile materiale preliminate pentru seminariile ortodoxe sunt 398,250 Lei, iar cele date seminariilor unite 610,000 Lei, aproape de două ori cât a celor ortodoxe, cari, dacă s'ar păstrat proporția trebuiau să aibă, spune ritos d. Munteanu, nu mai puțin decât 1.220,000 Lei.

3. Un alt punct, unde d. asesor dela

Oradea găsește — vom vedea îndată cât de întemeiat! — motive de-a fi nemulțumit cu cât a primit ortodoxismul, este acela al burselor. Aici față de 131,250 Lei ai bisericii ortodoxe dela noi, uniții ar fi primit suma fabuloasă de 437,500 Lei.

Mai amintind apoi, fără a mai încerca o paralela (!), cele 82,500 Lei, date bisericii noastre pentru cele 4 catedrale ale sale, subliniază cu multă putere suma de 400,000 Lei, preliminată ca ajutoare pentru zidiri de biserici și case parohiale.

Iată, deci, esclamă autorul, așa stăm cu principiul „celor două măsuri“ și cu „protecțiunea cea deopotrivă!“

Or, lucrurile stau puțin altfel. Sumele prevăzute în buget pentru biserica noastră sunt absolut minimale față de cele pe cari ortodocșii Ardealului au știut să și-le asigure pe 1923 și pe cari — suntem siguri de pe acuma — și-le vor asigura și pe anul bugetar viitor. Fapt e, că afară de pozițiile referitoare la cheltuelile personale, unde nu prea s'a putut face o deosebire între felicitatele culte ale țării, nu există nici o poziție, în care biserica noastră să nu stea mult în urmă celei ortodoxe, și sunt apoi atâtea poziții foarte grele, pur și simplu inexistente pentru biserica noastră.

Dar să analizăm puțin cifrele dlui asesor, și să vedem cât motiv are de-a face pe indignatul.

Întâiu, ce privește cheltuelile personale ale teologilor, e sigur, că profesorii noștri nu sunt cu nici un ban mai bine plătiți decât cei dela școlile similare ortodoxe și este absolut sigur, că numărul lor nu trece peste strictul necesar. Dacă apoi suma acestor cheltueli dela cele două școli ale noastre trece totuși peste jumătatea cheltuelilor reclamate de persoanele celor patru seminarii ortodoxe, cauza nu poate fi decât în gradațiile pe cari le reclama vrâsta mai înaintată a câtorva dintre profesorii noștri. Dar este absolut ridicol a găsi aici un avantaj în favorul nostru, când el ar trebui căutat mai curând în faptul, că față de numai două școli teologice unite, statul susține în părțile noastre patru, și, cu cea mai nouă dela Oradea, chiar cinci școli similare, refuzând a plăti pe profesorii școlii noastre de teologie dela Oradea Preasfințitului Frențiu, pe care „L. R.“ o numește în batjocură „școală particulară“.

Dar să vedem care este situația în ce privește cheltuelile materiale, respective bursele, dela aceleași școli teologice, unde cu toate că avem numai două școli, autorul ne scoate cu o sumă aproape dublă, iar la burse chiar triplă și mai bine față de ceea ce a avut biserica ortodoxă a Ardealului.

Ei bine, aici avem de-a face cu o mistificare din cele mai ordinare. Și iată cum: La suma de 467,500 Lei, cât sunt aievea așa-numitele cheltuelile materiale — dar în cari se cuprind și cele 380,000 Lei (200,000 pentru Blaj și 180,000 pentru Gherla) date pentru

întreținerea teologilor din aceste seminarii (deci burse!) —, autorul mai adaugă pentru a scoate suma de 610,000 Lei și suma de 142,000, menită tot ca burse, pentru studenții în teologie dela Lugoj și Orade, cum și pentru cei din străinătate. Că apoi în această formă rezultă pentru biserica noastră o sumă mai mare decât cea de 398,250 Lei dată pentru biserica ortodoxă, unde compută curat numai cheltuelile materiale, nu e nici o mirare. Autorul putea doar să mai adaugă — cu acelaș drept — la aceste cheltueli materiale (!) și alte câteva poziții și atunci putea scoate bietele noastre seminarii cu subvenții deadreptul fabuloase. Dar dacă n'a făcut lucrul acesta, a făcut ceva mult mai rușinos. Sub titlul „burse“ a sumat anume încă odată bursele de 380,000 Lei (200,000 pentru Blaj și 180,000 pentru Gherla) cuprinse, cum văzurăm, la așa-numitele cheltueli „materiale“, scoțând biserica noastră cu o subvenție de 437,500 Lei numai pentru bursele de acasă, față de abia 131,250 Lei, cât a putut primi biata ce ortodoxie!

Adevărul este deci, că biserica noastră — care neavând, din vina guvernului (!), nici o facultate teologică în patrie, trebuie să-și crească, desigur cu mari cheltueli, o seamă de clerici în străinătate — a primit pentru seminariile sale (ca burse și cheltueli materiale la olaltă) cu totul numai 610,000 (nu și pe cele 437,500 socotite a doua oră de d. asesor!), iar biserica ortodoxă a primit 398,500 materiale + 131,250 burse (acasă!) + 100,000: „fond pentru înzestrarea seminariilor și institutelor teologice cu materialul didactic necesar (Stat Nr. 238) + 180,000: „fond de rezervă pentru completarea gospodăriei internatelor seminariilor și institutelor teologice (Stat Nr. 239), deci în total suma de 809,500 Lei.

Așa stăm deci, iubite dle asesor, cu „privilegiile“ afișate de Dvoastră. Și acum, să ne permiteți, să Vă arătăm noi, din acelaș buget, alte cifre, asupra cărora n'ați găsit de cuviință să insistați.

Luați bunăoară, stimate dle Munteanu, Statul Nr. 240 și binevoiiți a suma cheltuelile materiale ale celor patru Consistoare ale bisericii noastre. Veți găsi acolo în total o sumă de 294,000 Lei. Binevoiiți apoi a suma și cheltuelile materiale ale Consistoarelor Dvoastre (Statele Nr. 208—213) și veți ajunge la suma de nu mai puțin decât 1.270,125 Lei, între cari Lei 94,500 numai pentru subvenționarea organelor oficiale (al Dvoastră cu 30,000 Lei!), despre cari la noi nici pomană nu este. Binevoiiți a mai arunca apoi o mică privire și asupra Statului Nr. 261, unde e vorba de subvenții în sumă de aproape un milion și jumătate, cari toate privesc esclusiv biserica ortodoxă și atunci veți înțelege, poate, că ea totuși n'a fost tratată atât de mașter, după cum ați căutat s'o prezentați, față cu cele mai puțin decât 500,000, acordate bisericii noastre pentru catedrale și alte biserici și case parohiale — cele mai multe din Săcuime.

Dar lucrurile nu se termină aici, iubite dle asesor Munteanu, și ceea ce este mai grav și ceea ce constituie *un fals vrednic de a fi urmărit*, este ceea ce urmează acum. Binevoii deci a deschide „Bugetul” la Stat Nr. 2, unde preoțimea ortodoxă dela noi este introdusă, precum urmează: „203 (!) licențiați în teologie (à 600 Lei) și 1510 cu studii ordinare (à 500 Lei)”. **In tot Ardealul nu este deci un singur preot ortodox cu cvalificație inferioară, iar licențiații în teologie ating o cifră de peste 200!** Și aceasta într'un timp, când biserica noastră are abia 6 preoți doctori — și nici un singur licențiat! — (à 600 Lei), 1298 cu cvalificație ordinară (à 500 Lei), și 215 preoți cu cvalificație inferioară (à 350 Lei)! Aceasta numai ca constatare, fiindcă aici nu mai e nevoie de comentariu.

Și cu aceasta am putea încheia pentru acum, dar e bine să mai însemnăm încă un lucru, de asemenea foarte curios și nespus de supărător pentru biserica noastră. Ținem să se știe anume, că *pentru preoții ortodocși se dau întregirile dela stat fără nici o scădere*, iar la parohiile noastre se scade venitul local pretutindeni. Suma scăzută la noi nu e tocmai mare, fiindcă pentru întreaga biserică face numai 451,030 Lei, dar este o strigătoare nedreptate, care nu poate să mai dăinuiească de aici înainte.

*

Așa grăiesc cifrele noastre, dle asesor Munteanu, și graiul lor va avea, poate, darul să vă pună pe viitor lăcat pe buze, făcându-vă să murmurăți în taină mereu cuvântul Psalmistului: „Pune, Doamne, pază gurii mele, și ușă de îngrădire împrejurul buzelor mele!”.

Amin!

Volnicie pe terenul școlar. Cu datul de 9 Iulie Nr. 3319/123, Inspectoratul învățământului, circumscripția IV. Sibiu, a trimis tuturor revizoratelor de sub ascultarea lui următoarea înștiințare:

„In consfătuirea, pe care am avut-o cu „DV. în ziua de 14 Iunie c. am hotărât ca școalele primare ale căror învățători primesc

„salar dela ministerul instrucțiunii publice sunt considerate ca școli de stat. Hotărîrea noastră a fost consfințită de d. ministru al instrucțiunii publice, așa că rămâne bine stabilit, că *orice școală cu învățători plătiți de minister, de fapt este școală de stat*, măcar edificiul ar fi aparținând vre-unei confesiuni”.

Înștiințarea aceasta diametral opusă „acordului” încheiat în 9 Sept. 1922, nu s'a comunicat și autorităților noastre bisericești. Dar fiindcă atari ordine nu pot să rămână secrete, s'a aflat despre aceste noi dispoziții, făcându-se numai decât protestul convenit la ministerul instrucției, căruia i-s'a adus aminte de punctele „înțelegerii” încă în vigoare, fiind rugat să binevoiască a stămpăra zelul păcătos al slujbașilor săi din părțile noastre.

Și acum iată răspunsul pe cât de revoltător pe atât și de laconic al ministerului:

„Ca răspuns la adresa DV... avem onoarea să vă face cunoscut, că *ordinul dat de Inspectoratul școlar Sibiu Nr. 3319 către revizori se menține de minister*, privind întreg învățământul din întreaga țară, care tinde spre adevărata lui unificare. Am pus în vedere Inspectoratului să stăruie pentru aducerea la îndeplinire a măsurilor date”.

Așa s'a scris dela ministerul instrucției, sub semnatura unor indescifrabili, I. Preasfințitului Sale mitropolitului nostru, cu datul de 19 Oct. c. Nr. 102,442. *Printr'o hârtie dată incidental din prilejul unei consfătuiri de revizori — și te pomenești, că nici nu pentru toată țara — se calcă în picioare dispozițiile încă în vigoare ale unui acord — și se spulberă o lege a țării!* și toate acestea fără nici o motivare mai deosebită și fără ca ea să se dea măcar din partea ministrului însuși!

Este o volnicie fără păreche, care nu poate fi înfierată cu destulă tărie. *In fața ei biserica noastră trebuie neapărat să denunțe acordul încheiat, reluându-și deplina libertate de acțiune.*

Dar vom mai reveni asupra acestei chestiuni.

„Se'ntorc vremile lui Sofronie?” Numărul ultim al „Unirii Poporului” lămurește sub titlul acesta feliul „cum se samănă ura și vrajba confesională în popor”, din partea organului poporal sibian „Lumina Satelor”.

Pe temeiul de date istorice, la cari suntem curioși ce vor răspunde protagoniștii ortodoxiei, autorul arată pe înțelesul poporului minciunile gogonate pe cari le debitează ceice doresc, se vede, reinvierea timpurilor faimosului călugăr Sofronie. Pentru a răspândi întunerecul atât de plăcut celor ce se sfîesc de lumină, dd. dela „Lumina” sibiană, spuneau anume, că *biserica lui Constantin Brâncoveanu dela Sâmbăta de sus (Făgăraș) ar fi fost dărâmată de generalul Bucow la 1723 (!) și anume cu tunurile papistașilor*. „U. P.” lămurește acum, că mănăstirea dela Sâmbăta a fost stricată abia la 1785 din porunca guvernului Transilvaniei, că nu a fost stricată de generalul Bucow și mai ales că nu „tunurile papistașilor” au stins lumina credinței ortodoxe dintr'ansa. Mai spune apoi „U. P.” și următoarele: „Se pare că nu de istorie îi doare capul (pe redactorii dela Sibiu), ci folosese orice prilej să încerce cu tot mai multe ponoase pe „papistași” și pe „uniști” de cari mari răcori au. Nu-si dau seama, că prin astfel de năravuri iarăși se pot ațâța cumplitele iupte de pe vremea lui Sofronie dela Cioara”.

Așa operează ortodoxia și — ceea ce este mai revoltător — *operația aceasta se face cu ajutor dela Stat, care subvenționează din greu toate „curierile” ortodoxiei ardelenne*. Și dacă la protestele demne ale „U. P.” ne alăturăm și noi cu toată hotărîrea, o facem mai ales pentru motivul din urmă. Că ucenicii Neodihniei Sale dela Sibiu nu se vor odihni nici după aceasta „demascare” o știm și pot să o facă, dar Statul român, care este și al nostru, nu mai poate să patroneze acțiuni adănc păgubitoare neamului nostru, întemeiate pe falșuri istorice!

Impotriva acestui lucru ne vom ridica cu orice prilej și nu vom înceta să protestăm până când guvernele nu vor înțelege, că fericirea țării nu se ajunge pe calea aceasta.

☐ ☐ Foia „Unirii”. ☐ ☐

Sf. Nichita Remesianul.

— Contribuții la limpezirea unei importante chestiuni istorice. —

Spre a cunoaște biografia și ziua amintirii sf. Nichita, apostolul neamului nostru, e bine să se știe ce zice despre dânsul „Dicționarul aghiografic, cuprinsând pe scurt viețile sfinților de Episcopul Argeșului Dr. Gherasim Timuș. București, Tipografia cărților bisericești, 1898.

Iată deci ce găsim în această carte la pag. 607—8: „**Nichita Episcopul Daciei.** Sfântul Nichita, născut la Remesiana în țara Dacilor, a fost făcut episcop în orașul său natal, și desfășură un zel cu adevărat apostolic în exercițiul augustelor sale funcțiuni. Dacii erau un popor barbar, care se ocupa numai cu războiul și prada; și creștinismul care începu a se introduce în națiunea aceasta, singur putea să îmblânzească ferocitatea lor. Silințele zelului său se întinseră până la Goți și Beși, popoare sălbatice, pe care le căuta dragostea sa prin munții Ritei. Îndată ce văzu domnind moravuri nouă în multe din acele locuri sălbatice și se putu admira, cum religia lui Isus Hristos este puternică spre a schimba lupii cei sfâșietori în miei blânzi.

„Sf. Paulin descrie cu mirare misiunile

„apostolice ale piosului episcop și în același timp laudă cuceririle ce s'au făcut pentru credință, făcându-se cunoscute virtuțile cu care Dumnezeu l-a încununat.

„In 397 acest păstor vrednic întreprinse o călătorie la Roma, ori pentru afacerile bisericii sale, ori din evlavie către sfinții apostoli. Dela Roma se duse la Nola, atras de minunile ce se săvârșeau prin mijlocirea sfântului Felix. Sfântul Paulin era atunci episcop al acelei biserici și virtuțile eroice ale acestui mare sfânt escitară viu admirația lui Niceta. Cei doi servitori ai lui Dumnezeu se legară cu strânsă amicitie și nu se despărțiră decât după ce și-au făgăduit unul altuia să se revedea.

„După patru ani Nichita mai veni odată, spre a lua sfaturi și o nouă îmbărbătare dela sfântul său amic; și atunci compuse o poemă, unde cântă ostenele apostolice și virtuțile apostolului Dacilor. Ghenadie (de viris illustribus) vorbește de operele compuse de sf. Niceta, între altele un tratat în șasă cărți pentru învățătura acelor ce se pregăteau spre botez și un altul despre o fecioară căzută, unde se află un bun povățuitor la pocăință.

„Casiodor laudă mult operele sfântului; le numește proprii a umplea inima de o lumină cerească și a o înălța la contemplarea celor sfinte, reunind știința cu pietatea.

„Martirologiile vechi înseamnă moartea lui la 22 Iunie”.

Iar pentru ziua de 15 Sept. același dicționar aghiografic are pe s. Mucenic Nichita, precum urmează:

„**Nichita martir (372).** Sfântul Sava și sfântul Nichita sunt cei mai străluciți martiri din țara Goților, cinstindu-se de biserica noastră cu numele de mare mucenic; el se născu lângă Dunăre și a fost convertit încă din tinerețe de Teofil, care era episcop Sciților și Goților, sub domnia marelui Constantin.

„Când Valens se sui pe tronul imperial în anul 364, națiunea Goților era guvernată de doi regi. Atanaric domnia asupra celor din Orient și stăpânirea sa se mărginea cu imperiul roman din partea Traciei. Era un principe barbar, care purta creștinilor o ură de moarte. În anul 370 porni o persecuție grozavă contra credincioșilor din statele sale. El puse să poarte un idol în căruță prin toate locurile, unde se presupunea că sunt creștini și porunci să omoare pe toți acei cari nu ar voi să i-se închine. Aveau obiceiul a arde pe creștini prin casele lor sau prin biserici, unde se adunau la rugăciune. Câte odată îi măcelăriau chiar și la picioarele altarelor.

„Nichita ținu un rang distins printre acei cari se jertfiau pentru apărarea credinței lor. El primi cunună martiriului prin foc. Corpul lui fu strămutat la Mopsuesta în Cilicia. Amian Marcelin (l. 27 c. 5), vorbind de expediția lui Valens contra lui Atanaric, arată că acesta stăpâna Moldova și probabil Valahia

În cuvânt al Franței.

Din articolul „Ceremonie și simbol” al ziarului francez „La Croix”. —

Conform promisiunii din numărul ultim aici părțile mai interesante din prim-articolul ziarului francez „La Croix”, scris din prilejul săvârșirii de preot a prințului român Vladimir.

Iată aceste părți:

Au trecut 1000 de ani — dupăcum se știe — de când între biserica romană a Apusului, care după dispoziția Mântuitorului Hristos este centrul unității, și între biserica de răsărit s'a produs o ruptură, pe cât de profundă, pe atât și de dureroasă.

Ruptura aceasta — dupăcum de asemenea știe —, nu privește decât foarte puțin chestii dogmatice. Ea stă în esență într'un refuz al răsăritului să recunoască ierarhia, așa cum a fost stabilită pentru asigurarea unității. Amorul propriu grav rănit și rivalități de ordin interconfesional și politic au creat o stare de spirit de încordată, încât, deși rugăciunile pentru unirea bisericilor continuă și deși dorința de a „singură turmă și un singur păstor” este încă în viață, catolicii se întrebau, dacă aceste lucruri vor deveni vreodată o realitate.

Or, unul din bărbații cei mai competenți în materie ne-a spus, ieșind din capela Sf. Spiridon (unde a avut loc consacrară): „Ceremonia aceasta este un simbol. Înainte de douăzeci de ani ea nu ar fi fost nici decum cu putință. Ea mă umple de nădejdi”.

Trebuie într'adevăr remarcat, că prințul Vladimir Ghica este un ortodox, convertit de mult timp, fără ca ai săi să-l fi urmat în reșterea sa la unitatea catolică. Între asistenți erau și, atât din partea familiei ordinandului, cât și din partea coloniei române, un amestec, care după spusele interlocutorului nostru — înaintea lui cu 20 de ani n'ar fi fost cu puțință în alt loc.

Prin anumite influențe personale, prin prestigiul popoarelor, prin studii științifice făcute de vre-un jumătate de veac, prin anumite publicațiuni și prin înalta înțelepciune a papilor din Rome, prin opera din Orient a conștientizării religioase și'n deosebi prin acelea

de la Basarabia. Biserica serbează amintirea lui Vladimir pe 15 Septemvrie.

Iar în „Mineiul luni lui Septemvrie”, după aprobarea sf. Sinod al sf. biserici autocefale ortodoxe române. Tipografia cărților bisericești din București, 1891”, se scrie:

„Întru aceasta lună în 15 zile, pătîmirea marelui mucenic Nichita.”

„Acesta a fost pe vremea împărăției marelui Constantin, născut și crescut în țara barbarilor celor numiți Goți (adică în Dacia de la Traian), care scriitorilor grecești le este cunoscut de Dunăre, iară nouă Românilor din pace de Dunăre, care țară pe acele vremi o numeau Goții și se chema Goția, iar acum se cheamă România; deci fiindcă acest sfânt a voit a urma păgânătatea barbarilor, ci dupăcum era de neam luminat și bogat, așa și creștin bun. Deci fiind prins de Atanaric, stăpânitorul Goților, pentru credința în Hristos, foarte muncit a fost; mai pe urmă în foc s'a săvârșit”.

Nici la 22 Iunie, nici la altă zi Mineiul Sinod nu face amintire de s. Nichita Remeș, apostolul Românilor, și e foarte firesc, fiindcă Mineiul sf. Sinod e tradus din grecește, și Grecii ca pe unul care se ținea de biserica de răsărit nu l-au introdus în Mineiu.

V. T.

de sub protectoratul francez, s'a creat cu încredințarea o stare de spirit, care, de fapt, are o mare înfrînare asupra conversiunilor individuale, a căror număr de altfel nu este neglijabil.

Așa este bunăoară inițiativa mareașă a Scaunului papal în favorul marilor mizerii ale Orientului și'n deosebi a lamentabilei crize din Rusia. Papa a făcut apel la lumea întreagă și a primit sume foarte însemnate. Acestea le-a trimis prin misiuni speciale, poruncind ca ele să fie distribuite tuturor nenorociților, fără a se interesa de religiunea lor și fără a le vorbi de aceasta. Dar, se poate oare crede, ca o atare delicatețe să nu atingă sufletele și să nu prepare apropierea dorită?

Nici în strada Sèvres (unde se găsește capela consacrarii) nu s'a spus un singur cuvânt, și nu s'a schițat un singur gest în privința aceasta. Dar, cu toții se gândiau și se rugau. Și apoi cine poate opri o rugăciune, ori cine se poate supăra pentru dânsa.

Dumnezeu va face restul... și azi și mâine... la timpul său.

Fapt e însă, că ceremonia de Duminecă rămâne un simbol mângâitor.

Revistă bisericească.

În zilele de 13—5 Oct. s'au ținut misiuni populare în Obreja (arhidieceză), fiind conduse de p. Dr. I. Coltor, profesor al academiei de teologie. Au fost zile de sfântă sărbătoare pentru credincioșii noștri, cari au participat cu toții, măturisindu-se și cuminecându-se întreagă comuna, începând cu copiii dela 7 ani.

Ultimul număr al organului oficial al eparhiei gherlane, „Curierul creștin”, ocupându-se de aranjamentul făcut de Preasfințitul Orășii cu maicele Notre-Dame școlare, pentru internatul de fete din Beiuș, îndeamnă preoțimea să îndrume acolo „aspirante și candidate cari doresc să-și închine viața lor spre mai marea mărire a lui Dumnezeu și binele sufletesc al deaproapelui”. — E vorba deci de o îndrumare a elementului femeiesc cu chiemare monahală spre noul așezământ dela Beiuș, fără a se aminti cu un singur cuvânt de așezarea mai veche și — după părerea noastră — neapărat mai proprie a bisericii române unite, dela Obreja. Poate n'ar strica deci, dacă această chestiune foarte importantă ar fi supusă unei discuții temeinice într'o conferință episcopescă apropiată.

Reuniunea de misiuni din eparhia Lugojului prevede în statutele sale înnoirea misiunilor, care se face la data aniversării lor. Este un fel de reîmprospetare a momentelor de înălțare sufletească dela misiuni, împreună cu spovedanie și primirea sf. cuminecături. Pe cât posibil, ea se face din partea celui ce a condus la timpul său misiunile. În acest an se vor ținea astfel de înnoiri la Vulcan și Racovița (în 21 Nov.), la Dobrești și Bouțarul de jos (în 4 Dec.) și la Cugir (în 19 Dec.).

Un ordin mai nou al P. V. Ordinariat gherlan înlocuiește de nou, ca dispensele să nu mai fie cerute prin depeșe, ori pe cale telefonică, fiindcă ele nu se pot da pe această cale. Când împrejurări excepționale ar necesita totuși o cerere telegrafică, ea să fie urmată totdeauna și de scrisoarea de cerere, însoțită de documentele și lămuririle recerute.

„Renașterea” din Cluj, organul eparhiei ortodoxe de acolo, leagă un articol despre „reunirea bisericilor românești” de cuvintele

spuse de principele moștenitor Carol la serbările pietrii fundamentale a catedralei. Firește, că această reunire se poate gândi, după ei, numai în sensul „ruperii peceților, dela 1700”. — Vorbă să fie. Alteța Sa principele Carol n'a făcut la acele serbări nici o aluzie la „unirea bisericilor” și dacă făcea o atare aluzie, nu credem că ar fi făcut-o în direcția Bizanțului. Vorbele lui, subliniate de noi și sechestrate (!) de frații dela Sibiu, sunt o dovadă despre aceasta.

În ziua de 16 Octomvrie c. s'a deschis la Oradea mare noua academie de teologie ortodoxă, înființată cu aprobarea Statului pentru 20 de elevi. „Ea nu este, dupăcum scrie „Legea Românească” de acolo, cel dintâiu, dar poate cel mai prețios dar pe care-l dă statul român bisericii sale strămoșești, pentru că el dovedește că acest stat n'a încetat a fi creștin ortodox”. Lucrul nu este tocmai așa, câtă vreme ortodoxismul nu mai este după noua Constituție religie de stat, ci numai religia „dominantă în (!) stat”, dar în practică această „dominațiune” se interpretează de fapt în sensul vederilor ortodoxe de pretutindeni. Cea mai bună dovadă este, ca școala teologică a bisericii noastre dela aceeași Oradea, școală cu mult mai mulți elevi decât cea ortodoxă, și care s'a deschis încă anul trecut, nici până azi nu este încă luată în bugetul țării. — Așa se aplică la noi, chiar și față de Români: „protecțiunea cea deopotrivă”!

După informații autentice asupra hotărârilor luate de Consistorul mitropolitan ortodox, ținut de curând la Sibiu, însemnăm și noi următoarele: 1. S'a decis publicarea unui circular către parohii în chestiunea școlilor confesionale, menținându-se punctul de vedere exprimat în concluziile congresuale. 2. În chestiunea salarizării preoților s'a decis a se înainta ministerului cultelor un memoriu. 3. S'a prezentat punctul de vedere al mitropoliei în chestiunea unificării organizației bisericești.

O știre din Angora anunță, că guvernul turc ar fi decis să desființeze patriarhatul din Constantinopol, admitând numai ca șef al bisericii ortodoxe de acolo pe un arhiepiscop. De altă parte se spune, că în ultimele două săptămâni au părăsit Constantinopolul la vre-o 15 mii de creștini.

Important de știut

Cu deosebire pe timpul schimbărilor climatice de toamnă.

Fața crepată ori înăsprită de vânt, mâinile ori alte organe alterate de frig, revin la normal, devenind albe și frumoase, prin miraculosul Preparat patentat alui Dr. Biró

Crema — Floarea-Reginei

Borcan de probă Lei 18
Borcan mare „ 25
Săpun — Floarea-Reginei „ 20

Rheuma, ischias și alte maladii provocate de frig se vindecă prin Preparatul patentat alui Dr. Biró

„CASTANIN”

— Extract de castane — Prețul Lei 20.

Depozit principal: Farmacia Dr. Biró
Cluj Piața Unirii 6.

Se poate avea și la toate farmaciile mai mari și la droguerii!

(86) 1—12.

Știri mărunte.

Personale. Luni dimineața I. Preasfințitul mitropolit VASILE va pleca în vizitație canonică în părțile Odorheului, de unde apoi va trece să viziteze și parohiile săcuesti de pe valea Nirajului.

— Preasfințitul Valeriu al Orăzii a mai conferit, din prilejul jubileului său sacerdotal și dreptul de a purta brâu roșu următorilor preoți: Vasile Ardelean (Vetiș) Demetriu Bandiciu (Caraseu), Vasile Barbul (Borleși), Iosif Ciintoc (preot II Oradea), Teodor Dringo (Nadăș), Demetriu Pop (Boghiș), Ștefan Tășiedan (Ciomocoș), Ioan Teușan (prof. de religieune Beiuș), și Vasile Moldovan (Blaj). — Acelaș a conferit, din acelaș prilej, și titlul de parohi la 43 de preoți ai eparhiei orădene.

— P. V. Ordinariat de Lugoj a numit pe p. Dumitru Neda de paroh la Izgar, iar pe p. Sabin Buglea de adm. parohial la Ruda.

Botezul moștenitorului de tron sârbesc Dușan s'a făcut Dumineca trecută cu mare solemnitate. Actul botezului a fost semnat de patriarh, regele Iugoslaviei, Suveranii României, arhiepiscopul palatului și de nași. Tot cu acel prilej s'a făcut și cununia principei Pauli al Sârbiei cu o soră a regelui Greciei. M. Sa regele Ferdinand s'a întors în țară pe ziua de Joi, 25 Octomvrie.

Locale. Măine, Dumineca săptămânei a patra după Înălțarea sf. Cruci, va predica în catedrală p. Dr. Augustin Tătar, profesor al Academiei de teologie.

— Din încredințarea biroului Asociației noastre, Blajul a făcut Dumineca trecută o reînnoire din cele mai sărbătorești marelui fondator al Academiei și Asociației Dr. Cornel Păcuraru-Bianu, mort în 1920 la Pireu și înhumat atunci provizor tot acolo. Prohodul, pontificat de p. canonic Dr. Ioan Bălan, a fost servit de 7 preoți, cântând corul teologilor noștri sub conducerea dlui profesor E. Hopârteanu. Panegiricul, din care poate să reținem în numărul proxim câteva părți mai de frunte, a fost rostit de p. canonic Dr. Alexandru Rusu. A mai vorbit la mormânt și protopopul V. Poștăba din Hususău.

— Joia trecută și-au ținut întrunirea colegială de 25 ani, *absolvenții din 1898 ai liceului nostru*. S'au întâlnit aproape toți câți mai sunt în viață, o dovadă, ca Blajul mai are și azi asupra lor o mare putere de atracție. Ca recunoștința pentru tot ce-au primit dela școlile Blajului, s'au decis să cumpere un obiect didactic de valoare, care urmează să li-se indice din partea corpului didactic.

Telefonul „Unirii“

M. Sibiu. Că nu ni-se mai răspunde, o vedem și noi. Iar că ar coace ceva, se prea poate! Să așteptăm deci până va sparge buba, fiindcă, nu-i așa, leacul trebuie potrivit după conținutul aceleia. De altfel asupra broșurei ineseși, vom mai aduce vorba în aceste coloane.

„Carpații“ Brașov. Făcându-ne cinstea deosebită de-a ne răspunde pe pagina primă și cu litere cât pumnul, Vă dăm și noi cinstea, lăsând să urmeze aici întocmai scâpările atât de „inteligente“ și atât de „puțin răutăcioase“ ale directorului Dvoastră: „Unirea dela Blaj se plânge iar contra noastră. Noi îi repetăm crezul nostru: luptele între cele două biserici românești din Ardeal nu pot fi spre folosul consolidării statului. Și fiindcă de multeori ele se dau numai spre a justifica o activitate prețuită doar în afara granițelor țării (?), noi le vom combate totdeauna“. Scurt și la înțeles, ori mai bine zis: prost și păcătos. Și atunci, evident, nu face să ne ocupăm de atari atitudini. „Carpații“ sunt liberi să facă și pe viitor ce vor vrea, ori mai corect: cum îi va ajuta capul.

„Infrățirea“ Cluj. Stiam, că nu vom putea să Vă aducem la sentimente mai bune. O mai încercasem și altădată, și așa nu ne făceam acum nici o iluzie. „Mântuirea, cum atât de bine Vă sentențiați, nu dela un ziar îmbătrânit în rele se poate aștepta“. Scrisul nostru nici nu V'a privit deci pe Dvoastră. El s'a făcut numai pentru a se arăta cât de puțin obiectivi știu să fie oamenii pătimiși, chiar și atunci când soartea le-a hărăzit roluri de îndrumători ai mulțimei. Prin răspunsul ce ni-ați dat și care nu spune nimica în merit, ați dovedit aceasta odată mai mult. De aici încolo Vă vom trata deci în consecință, dar Vă rugăm să nu mai luați pe buze cuvântul atât de frumos, care se cheamă „morală publică“.

P. Petrila-Lonea. A fost de fapt o greșală de administrație. Numărul lipsă Vi-l trimitem de nou.

Dr. B. Blaj. Mulțumim pentru noua suprasolvire. L. Someșodorhei. Am schimbat adresa.

„OGORUL“. Federala cooperativelor. Târgu-Murăș

Concurs.

Se deschide concurs pentru ocuparea postului de

Director Executiv

la Federala regională a cooperativelor sătești din Târgu-Mureș cu termenul de 1. Decemvrie st. n. 1923, pe lângă următoarele condițiuni.

a) să fie de naționalitate română și să poasădă în grai și scris limbile română, maghiară și germană;

b) să fi fost cel puțin controlor la Casa centrală a Cooperației și improprietării sau revizor de Federală timp de 2 ani;

c) sau să fi absolvit o școală superioară de comerț, sau agricultură, școală normală, seminarul, sau universitatea și să aibă o practică efectivă cooperativă ca funcționar timp de 2 ani.

Numitul va primi salariu conform regula-

mentului de serviciu al Federalei și locuință natură, sau bani de cvartir.

Ofertele sunt a se înainta Cons. de Adm. al Federalei până la 15 Noemvrie a crt.

Consiliul de Adm. al Federalei „Ogorul“

ECZEMA boalele de piele, coșurile se vindecă sigur

POMADA CADOL

Găsiți la farmacia și droguerii sau contra mandat poștal de lei 25 dela

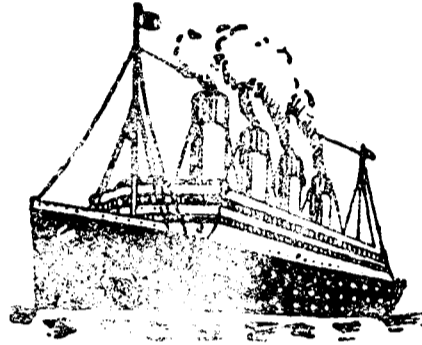
FARMACIA VOREL, Piatra-N

Cereți gratuit prospectul: Cum se vindecă eczema

Cereți pretutindenea „UNIREA“.

THE ROYAL MAIL LINE

Cea mai veche
societate de na-
vigație.

Fondată în anul
1839. Călătorie
comodă.

New-York, Canada, Brazilia, Argentina, Cuba
și Mexic etc.

În fiecare săptămână pornește vâpor din

Hamburg, Cherbourg și La-Rochelle

Pentru orice fel de deslușiri, vizarea pașaportului și alte formalități să ne adresăm la

COMPANIA „TRANZIT“

(81) 2-50

București, Calea Griviței Nr. 153 și la filiala Timișoara, „Hotel Coroana“.

Banii trimiși din America prin noi se pot avea în timp de 8 zile.

BANCA CENTRALA

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ S. A. IN CLUJ.

Capital: Lei 50.000.000 — 18.000.000 — Lei Rezerve.

Depuneri pe libel Lei 25.000.000 — în trei ani!

Banca Centrală, Filiala—Alba-Iulia,
Banca Centrală, Filiala—Arad,
Banca Centrală, Filiala—Bistrița,
Banca Centrală, Filiala—Hateș,
Banca Centrală, Filiala—Oradea-mare,
Banca Centrală, Filiala—Sibiu,
Banca Centrală, Filiala—Turda,

primesc și fructifică totdeauna mai favorabil

DEPUNERILE

pe LIBEL și în CONT-CURRENT

și plătesc darea câtră stat din al său.

Depunerile la vedere le fructifică cu 5 1/2% netto.

Depunerile pe termen fix de 1/2 an cu 6% — 7% netto.

Depunerile pe timp mai lung și în sume mai mari, apoi fonduri comunale, bisericești, școlare, etc., fructifică în condițiuni speciale.

Adresați-Vă la BANCA CENTRALĂ, SECȚIA AMERICANĂ, în Cluj și la Filialele sale cu: Dollari, cecuri, drafturi și cu assignate americane.

Serviciu prompt și culant. — Corespondență în toate limbile.

Cumpărați acțiunile dela Banca Centrală din Cluj.

(90) 1-6